

Dragocen molitvenik.

Spisal Josip Štelcar.

»Torej je res Emilija umrla?« nagovori silno nališpana gospodičina Kramarjeva majhnega, črno oblečenega gospoda v beležnikovi (notarjevi) pisarni.

»Da, gospa, umrla je!«

»Kaj pa je z njeno oporoko?«

»Ta se bode takoj prebrala!«

»Bodemo li kaj podedovali?«

»Seveda, saj imamo pravico do tega!«

»Kdo je neki ta slabo oblečena gospa, ki stoji tam le zunaj za durmi z majhnim fantičem?«

»Sestra Emilijina je. Ta gotovo ne bo mnogo podedovala.«

»Kaj, Ana je, ki se je omožila z nekim malopridnim možem?«

»Da, da, ona je; že jo poznam!«

»Pa je jako predrzna, da se upa še pokazati med našo rodovino, katero je tako grdo onečastila.«

»Saj res! Morala bi vendar vedeti, da Emilija v življenju ni dosti marala za njo.«

V tem hipu stopi Ana s sinčkom v sobo. Njen obraz je blede, oči objokane in na njenem čelu so bile gube, katere sta zarisali beda in žalost.

»Kaj pa hočete Vi tukaj?« jo vpraša gospodična Kramarjeva z neprijaznim glasom.

»Nič, le beležnika hočem vprašati, če se je moja blaga sestra v svojih zadnjih trenutkih tudi mene kaj spomnila.«

»Tako! Vi torej mislite, da se je spominjala Vas, ki ste naredili toliko sramoto naši pošteni rodovini!«

»Moj mož je bil sicer reven, a pošten človek,« odvrne Ana, »zato se ga ni treba sramovati ne meni in ne mojim sorodnikom. Njegov spomin mi je svet in drag! Ako sem pa jaz sama kaj zakrivila, zato pa sem tudi mnogo trpela in prepričana sem, da mi bode usmiljenost božja gotovo odpustila mojo pregreho. Ako bi Vi bili v taki revščini, v kakoršni sem jaz in ako bi Vi imeli otroka, za katerega moram jaz skrbeti, bi razumeli, kako hudo sem se pokorila.«

»Ali pa veste, da se to, kar ste storili, ne da izbrisati?«

V tem stopi beležnik v sobo. Ravno še je slišal zadnje besede, ki jih je gospodična Kramarjeva izgovorila proti Ani. Nejevoljen ustavi govorico ter reče s trdim glasom:

»Gospodičina, zakaj očitata Ani to, kar sta ji oče in sestra že davno odpustila?«

»Kaj pa išče tukaj, kdo jo je neki sem poklical!«

»Ona mora tukaj biti,« odvrne resno beležnik, »jaz sem jo poklical.«

Potem stopi k mizi, razgrne velik kos papirja ter začne razkladati, da je gospa Emilija zapustila 200.000 kron v gotovem denarju, mnogo dragocenih biserov, oblek, grad, ki je vreden 160.000 kron in star molitvenik z raznimi podobnicami. Na koncu oporoke pa so bile zapisane sledeče besede:

»Jaz, Emilija Rojar, ukazujem, da se vse moje premoženje razdeli na tri dele; prvi del naj bo denar, drugi del grad, biseri in vse premično blago, tretji del pa naj bo moj molitvenik. Moji sestri Ani sem odpustila njen prestop, s katerim je vznemirila našo rodovino. Ko bi prej zvedela o njeni bedi, bi ji tudi že poprej rada pomagala. Jaz se je torej tudi v svoji oporoki spominjam. Gospa Kramarjeva, moja sinaha, naj prva voli del mojega premoženja, za njo naj voli moj stričnik in tretji del, kar ostane, naj dobi moja sestra Ana.«

»Aha, Emilija ni bila samo usmiljena, ampak tudi pametna,« vsklikne stričnik, majhen in črno oblečen gospod.

»Gospa Kramarjeva! Kateri del si torej izvolite?« vpraša resno beležnik.

»E, tistih 200.000 kron!«

»Ali je to vaša resnična volja?« vpraša beležnik.

»Da!«

Beležnik je hotel vzbuditi v njej usmiljenje do Ane ter pravi: »Gospa, Vi ste bogati, Ana je pa uboga. Kaj, ko bi hoteli Vi njej prvi del prepustiti in molitvenik vzeti, ki je gotovo tudi dragocen — spomin.«

»Vi se šalite, gospod!« vzklikne gospa. »Kajti po mojem mnenju gospa Emilija v oporoki skoro naravnost pravi, da pripada molitvenik njeni sestri Ani. Kakor sem rekla, ostanem pri svojem.«

Gospod stričnik si je izvolil grad in kar je še k temu delu spadalo. Tudi njega skuša beležnik ganiti in mu sočutno reče:

»Gospod, kaj ko bi Vi hoteli kaj od svojega dela prepustiti svoji teti Ani? Vam se itak ne bode mnogo poznalo, ker ste bogati. Usmilite se nje, saj je Vaša sorodnica.«

Stričniku se naberejo usta v prezirljiv nasmeh in z odločnim glasom odvrne:

»Gospod, zahvaljujem se za Vaš nasvet. Gradú ne morem odstopiti, kajti ta meji na moje gozdove, imel ga bom za svoje poletno bivališče. Biserov pa tudi ne moram pustiti, imel jih bom v spomin!«

»Naj bo v božjem imenu; jaz Vas ne smem siliti, kajti dolžnost mi je, oporoko natančno izpolniti,« pravi beležnik.

Gospa Kramarjeva in stričnik odideta, vesela svojih bogatih deležev, ter zasmehljivo pogledujeta Ano.

Sedaj vzame beležnik molitvenik iz svoje pisalne mize in ga poda gospej Ani, rekoč:

»Tukaj imate tudi Vi svoj del od sestre svoje Emilije!«

Ona vzame molitvenik, pritisne ga iskreno na svoja usta in potem pa na ustnice svojega otroka.

»Poglej sinček,« reče mu, »poljubi molitvenik tvoje tete, ki bi te gotovo rada imela, ako bi te poznala. Ko boš znal brati, potem prosi Boga, da ti sv. Duh razsveti pamet in ti dodeli več sreče in blagoslova božjega, kakor tvoji materi!«

Priče so bile do solz ginjene ter so se jokale. Otrok pa pritisne molitvenik na svoje ustnice in končno ga odpre.

»Joj, mama,« zakliče naenkrat, »kako lepe podobice so tukaj notri!«

»Res, moj otrok,« reče se smehljajoča Ana dečku.

»Naša ljuba gospa v rdečem oblačilu,« nadaljuje otrok, »in Jezušček v zelenem krilu. Toda, mati, zakaj so pa ti tanki listki papirja na podobice prilepljeni?«

»Zato, da se podobice ne poškodujejo!« Ana se skloni in bolj natanko pogleda podobice. Pri tem se zasliši glasen krik iz njenih ust in Ana pade v omedlelico.

Beležnik ji pomaga vstati ter reče pričujočim:

»Upam, da se ji ni nič hudega zgodilo. Ti, deček, daj mi molitvenik, da ne boš podobice poškodoval!«

Čez mesec dni potem, srečata stričnik in Kramarica na potu Ano in njenega sina, če tudi prosto, a vendar bogato oblečena, ko sta se peljala v lepem vozu, v katerega sta bila vprežena dva čila konjiča. Povpraševala sta povsod, kako je vendar to mogoče, da je Ana tako hitro obogatela.

Naposlednje sta izvedela, da je Ana kupila krasno hišo za 160.000 kron. To jima je kakor grom zadonelo na ušesa in hitela sta naravnost k beležniku, da jima vso reč razjasni.

Beležnik je sedel pri pisalni mizi ter nekaj zapisaval v knjigo.

»Vas gotovo mudiva v vašem poslu,« začne Kramarica.

»Nič ne de,« odgovori beležnik, »pišem ravno nekatera dolžna pisma za dolžnike gospe Ane, kojim je drage volje posodila v potrebi denar.«

»Kaj?« zakliče stričnik, »potem, ko je že hišo, kočijo in konje nakupila, ima pa še denar?«

»Da, gotovo!«

»Odkod pa dobi vse to?«

»Saj ste sami videli, odkod?«

»Kaj smo videli?«

»No, ko je pri pogledu na podobice — omedlela.«

»O tem ničesar ne vem!«

»O,« nadaljuje beležnik, mislil sem, da ste Vi to zapazili. V molitveniku je bilo 60 podobic, na vsaki podobici je bilo šest bankovcev, vsaki za 1000 kron!«

»Za božjo voljo,« zakriči stričnik ves zavzet.

»Ko bi jaz to prej znala!« vzdihovala je Kramarica.

»Saj bi si bili lahko izbrali, Vam je bilo na razpolago, sam sem Vam svetoval vzeti molitvenik, pa niste hoteli!«

»Kdo bi si tudi mislil, da je bil v tako slabem molitveniku skrit tako velik zaklad!«

Poželjenje po denarju oslepi človeka, in neusmiljenost se kaznuje.

Dopisi.

Iz Dornove. Obljubili smo dragemu bralcu »Slovenskega Gospodarja« poročati o novi brizgalnici v Dornovi; pa glej! Človek obrača, Bog pa obrne. Združili so se nekateri veljavni možje iz Dornove ter šli pred pl. Pongraza ter ga prosili za njegovo brizgalnico. In res prepustil je lastno brizglo, ki je stala pred nekaj leti 2400 K. Dornovi v obče koristno porabo. Iz dnu srcá mu kličejo vsi Dornovčani: Slava mu! — Začelo se je torej pobirati denar za skladišče, v kojem bi naj bila brizgla ter tudi drugo potrebno orodje; okoli 200 K je uže nabranih, prošnje na razna zavarovalna društva so se tudi že razposlala ter z veseljem potrjujemo veliko navdušenost v tej zadevi. Ne moremo si kaj, da ne bi pri tej priliki tudi naše brate ptujske Slovence naprosili, da bi nam priskočili na pomoč z društvenimi pravili za gasilna društva ter tako omogočili, da se v kratkem v Dornovi ustanovi »požarna bramba«, koja bi naj bila na korist ne samo domači vasi, ampak tudi bližnjim vaščanom, katerim kličemo pri tej priliki imenom pogorelcev za njih podporo: »Bog plati!« — V bližnji vasi Pacinje se je pretečeno nedeljo krasen križ blagoslovil, kateri dela tem vaščanom veliko čast!

Gorenja Savinjska dolina. (Razno-terosti). Zdaj dežuje že dva dni, po hribih pa hodi sneg, katerega je pri višjih kmetih pred stirnajstimi dni padlo obilo, poldrugi meter v Solčavi. Cesta od Solčave proti Ljubnem je vsak dan slabejša. Delo kaže mojstre! Prejšni odborniki okrajnega zastopa gornjegrajskega so hodili cesto — gledat, kakor tudi eden gospod iz Gradca, toda popravilo se s tem ni nič. Ali bo kaj zdajšni zastop storil za to cesto, ne vemo; toda upanja nimamo, ker je bil tako ljubeznjiv, da ni hotel nobenega Solčavana ni Lučana v zastop. Denar teh občin pa je vendar dober tem stricom, zakaj tudi tega ne zavrnejo! Zatorej, kdor se misli voziti iz Ljubnega v Solčavo, naj zavaruje svoje in svoje živine življenje, ker konji se zavoljo slabe ceste tukaj sami — obešajo! Če se pa kateri konj ne bi obesil, kakor se je Matevžev na lučko-solčavski cesti, pa bi vtegnil vtiniti v blatu na ljubenski cesti v Grudniski trati. Pri tej priliki bi opomnili, da se naj našega okraja poslanci potegujejo za koristi svojih volivcev tudi v tem oziru! Zadržno življenje je tukaj zdaj v cvetu. Bikorejski zadrugi v Solčavi in Lučah po prizadevanju g. Jelovška kmalu začneta delovati; reiško kmetijsko društvo se tudi postavlja in v Mozirju so kar celi konsum na pust prodali kakor pišejo časopisi. In potem se piše, da Savinjska dolina — spi! Kdor zdaj posluša časopise raznih strun, bi menil, da se tukaj dajemo — kakor Buri in Angleži. No temu ni ravno takó, pa vendar poštenega, delavnega življenja bi bilo pač potrebno. Zakaj kmetu se tukaj kakor trgovcu in obrtniku godi vsako leto slabejše. Najboljše moči zapuščajo naš kraj in gredo na Ogrsko, v Bosno in Ameriko. Les